

KS § 134

KS KF/2018:81 - 411

Yttrande över betänkandet "Ekologisk kompensation – Åtgärder för att motverka nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samtidigt som behovet av markexploatering tillgodoses" (SOU 2017:34)

Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade 2016-03-17 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att föreslå åtgärder för en mer effektiv tillämpning av ekologisk kompensation. Utredningen som antog namnet Utredningen om ekologisk kompensation överlämnade i april 2017 betänkandet "Ekologisk kompensation – Åtgärder för att motverka nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samtidigt som behovet av markexploatering tillgodoses" (SOU 2017:34). Betänkandet har 2018-09-04 skickats på remiss till domstolar, länsstyrelser, kommuner, företag, organisationer med flera.

Planeringsavdelningen har i skrivelse 2018-09-04 lämnat förslag till yttrande.

Ärendet har behandlats av planledningsgruppen 2018-09-12, § 49.

Beslutsunderlag

- Skrivelse från planeringsavdelningen 2018-09-04
- Remiss från Regeringskansliet, daterad 2018-04-04
- "Ekologisk kompensation – Åtgärder för att motverka nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samtidigt som behovet av markexploatering tillgodoses", Betänkande av Utredningen av ekologisk kompensation, SOU 2017:34, Stockholm 2017
- Protokoll från planledningsgruppen 2018-09-12 § 49

Kommunstyrelsen beslutar följande:

- Lomma kommun lämnar följande yttrande:

Lomma kommun har under lång tid (sedan 1990-talet) arbetat med kompensation i olika projekt och planer utifrån en frivillig grund. Detta har i många fall tydliggjort den problematik som uppstår när lagar och regelverk inte går i takt med den politiska intention som givit avtryck i t ex kommunens översiktsplan. Det är därför mycket välkommet och Lomma kommun ser mycket positivt på införandet av kravet på att vid planläggning främja ekologiskt funktionella landskap i PBL 2kap. 3§. I kombination med handlingsplaner för regional grön infrastruktur ger förändringen kommunerna ett bra stöd för framtagandet av översiktsplan och detaljplaner.

Utdragsbestyrkande

RW L.B.

KOMMUNSTYRELSEN

2018-09-26

Införandet av möjligheten att i detaljplaner ställa krav på kompensationsåtgärder i samband med bygglov, startbesked eller slutbesked (PBL 4kap. 12a§) för väsentligen förändrad markanvändning, kan i vissa fall underlätta genomförandet av kompensation av förändringar i "vardagslandskapet" (definierat på sidan 29).

Beträffande ändringen förtydligas under överväganden och förslag på sidan 289-290 "Om föreslagna förändringar i 4 kap. plan- och bygglagen genomförs i enlighet med utredningens förslag, bör kompensationsåtgärder enligt utredningens bedömning juridiskt likställas med skydds- och säkerhetsåtgärder som utgör förutsättningar för att marken ska anses lämplig för den planerade bebyggelsen. Utredningen konstaterar att behov av kompensationsåtgärder för att motverka nettoförlust av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i många fall också kan sammanfalla med behov av åtgärder för klimatanpassning av mark och vattenområden eller sammanfalla med behov av kompensationsåtgärder för att planen inte ska medverka till att en miljökvalitetsnorm överskrids. Utredningen gör bedömningen att i de situationer där det är tydligt att det är möjligt att det enligt PBL eller annan lagstiftning går att ställa krav på en viss åtgärd, är det också möjligt att ställa krav på samma åtgärd i exploateringsavtal. Därför kan det samtidigt med en förändring med en ny 4 kap. 12a § och ändringar i 4 kap. 14 § PBL behöva tydliggöras att krav på kompensationsåtgärder för påverkan på biologisk mångfald och ekosystemtjänster, kan ställas i exploateringsavtal. Det kan krävas klargörande förtydliganden i allmänna råd och vägledning till bestämmelserna om exploateringsavtal. Utredningen gör bedömningen att *det i vart fall med de föreslagna förändringarna i 4 kap. PBL är möjligt att ställa krav på ekologisk kompensation såväl i planbestämmelser som i exploateringsavtal*. En kommun som vill ställa krav på kompensationsåtgärder i exploateringsavtal bör emellertid då ha klargjort i sina riktlinjer för exploateringsavtal att sådana krav kommer att ställas där det är befogat. Om det *framgår av kommunens översiktsplan hur kommunen arbetar med ekologisk kompensation* finns en bra grund för att arbeta fram kommunala riktlinjer för exploateringsavtal rörande dessa frågor."

I författningskommentaren till ändringen skrivs vidare på sidan 387–388:

"Bestämmelsen är ny och innebär att kommunen i en detaljplan får bestämma om kompensationsåtgärder för att gottgöra skada på miljön. Avseende fysisk planering blir det främst fråga om kompensation för förlust av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Bestämmelsen är liksom motsvarande skyddsåtgärder i 4 kap. 12 § PBL begränsad till att avse kompensationsåtgärder inom planområdet.(...)"

Då den i föreslagna kompensationen enligt nya PBL 4 kap. 12a endast kan ske inom planområdet, blir det enligt Lomma kommuns uppfattning så att kompensation i detaljplaner enligt PBL i många fall även framöver måste regleras i exploateringsavtal, vilket tecknas mellan byggherren och kommunen. Lomma kommun välkomnar den utökade tydlighet som förslaget medför, men frågar huruvida exploatören själv kan genomföra kompensationsåtgärder på annan mark eller köpa kompensationen av en kompensationspool, med hänsyn till LOU (La Scala fallet). Man kan också fråga sig hur kompensationspooler ska hanteras av kommunen, kan man tänka sig att ekosystemtjänster ska handlas upp av markägare? Just nu driver Lomma kommun

Utdragsbestyrkande

Ba
X.B.

KOMMUNSTYRELSEN

2018-09-26

tillsammans med Höje å vattenråd ett sådant projekt för att juridiskt se över möjligheterna till en sådan upphandlingsprocess. Detta kan ses, om man drar det till sin spets, som att allmänna intressen handlas till lägsta pris på en marknad.

En annan viktig fråga att utreda, vilken berörs av utredningen på bland annat sid 99-100 respektive 159 är hur långvarigt tryggad kompensationen blir, samt det framtida skötselansvaret.

För vissa typer av kompensationsbanker/åtgärder kan även PBL 6 kap. 42§ som berör tidpunkten för genomförandet av åtgärder som regleras i exploateringsavtal, vara en svårighet.

I övrigt är förslagen i utredningen ett mycket bra första steg för att införa ett system kring kompensation i Sverige.

Sändlista

Utdragsbestyrkande

BW

X.B.